

(Kort bemærkning).

Knud Damgaard (S):

Alle de synspunkter og kommentarer, hr. Albrechtsen kommer med, har jo været grundigt drøftet under behandlingen af de forskellige dagsordensforslag. Der er intet som helst nyt i dem, heller ikke i de advarsler mod en atomkrigs følger, som hr. Albrechtsen lægger frem. Nu er tidspunktet kommet til at få udmøntet denne dagsorden i en praktisk regeringsfunktion, og det er det, jeg har peget på finder sted i det sikkerhedspolitiske udvalg.

Thoft (SF):

Ministeren sagde, at det, som er afgørende i denne situation, er, at vi bevæger os i en langsigtet proces, som fører i den rigtige retning, og hvis der var udsigt til, at vi var i gang med en sådan langsigtet proces, som kunne føre i den rigtige retning, ville vi også væbne os med nogen tålmodighed. Men vi ved, at med opstillingen af Pershing II- og krydsermissilerne, med opstillingen af SS-20 og med de atomvåben, der er i Vestberlin og muligvis også i Østberlin, bevæger vi os i øjeblikket i en proces, der går den gale vej, og det, vi ønsker med forslaget her, er at påvirke processen, så den går den rigtige vej.

En vedtagelse af forslaget om nej til førstebrug af atomvåben vil først og fremmest betyde en ændret øvelsesplanlægning. Gennem øvelser, f.eks. også den Wintexøvelse, som foregår netop i disse dage, gør man førstegangsbrug af atomvåben til en rygmarsvrefleks hos vore egne officerer, som lærer at bruge disse våben, hos vore allierede officerer, som øver sig i at bruge disse våben, og gennem beslutningsprocessen osv., som er en del af disse øvelser.

En følgevirkning af forslaget må selvfølgelig også være, at der sker en udtynding af områderne tæt ved Øst-Vest-grænsen, hvad atomvåben angår. I hvert fald må de taktiske atomvåben væk og på lidt længere sigt også de strategiske.

Problemet er jo nu, at for begge parter er der en varslingsperiode på noget, der ligner 4½ minut, nemlig den tid, det tager for en Pershing II at nå kontrolcentrene omkring Moskva. Forudsætningen for regeringens overlegne nej til dette forslag er, at en fortsættelse af den nuværende udvikling er totalt

uden risici, og det ved enhver at den ikke er. Våbneenes hurtighed og præcision og den fysiske nærhed mellem våbneene i Øst og Vest efter de udstationeringer, jeg har talt om, har gjort hele situationen mere risikofyldt.

Fred er altså noget andet end konstant at leve på randen af menneskehedens udselelse, fred er noget andet end tilstedeværelsen af kernevåben i vores egen baghave – jeg tænker på Slesvig-Holsten – og fred er noget andet end den evige angst for, at EDB-maskinerne kokser netop i en krisesituation – og kokser gør de jo.

Jeg ynder at citere amerikanske kongresrapporter, og jeg skal endnu en gang ulejligly folkettinget ved at citere fra amerikanske kongresrapporter, i dette tilfælde Gary Hart-rapporten fra 9. oktober 1980, som hedder »Recent False Alerts from the Nation's Missile Attack Warning System«. Deri vil man finde følgende oplysninger:

I 1979 var der 1.544 varslinger, som blev opfanget af EDB-maskinerne og omgående efter krydskontrol afvist som sovjetiske angreb, men i 78 tilfælde var man så længe om at finde ud af, hvorfor alarmsystemet var gået i gang, at præsidenten nåede at blive informeret om et muligt angreb, før man fandt fejlen. To var imidlertid så alvorlige, at præsidenten måtte i luften med sin helikopter og sin lille sorte udløserkasse. Også chefen for Stillehavskommandoen var i luften, Strategic Air Command's besætninger løb til bombemaskinerne, og optankningsmaskinerne var kørt ud på startbanerne, klar til afgang.

I det første halve år af 1980 var der 2.159 af de hurtigt opdagede fejl, 69 af de fejl, der tog lidt længere tid, og 2, som førte alarmeredskabet til niveauet lige før krig. Da gik der 6–8 minutter, inden man opdagede fejlen.

Rapporten beretter om, at der gennemsnitligt 2–3 gange om året er alvorlige fejl i alarmsystemerne, men det var helt banale fejl, som bragte verden meget tæt på en atomkrig. I ét tilfælde var det chip nr. 74.175, en lille chip til 47 cent, som var gået i koks. I et andet tilfælde holdt man en øvelse, men den, der skulle fodre EDB-anlægget med simuleringen til øvelsen, havde glemt at starte med at skrive »øvelse«. I et tredje tilfælde var det kapslen fra en gammel rumra-